

Nem tudom megérteni, miért tagadod le. Szégyelled talán? Biztosan akad szégyellnivalód, ahogy szinte bármelyikünknek. Na de ez? Még a gondolat is nevetséges.

Ha mindenáron szégyenkezni akarsz, megtehetnéd például a videó miatt, amit a Facebookra töltöttél fel valamelyik nap. Nem nézegetem állandóan az adatlapod, mielőtt ezzel a feltételezéssel állnál elő. Ismerősök vagyunk, nálam is megjelent a videó, mint bárkinél. Ismerősök. Furcsa írni...

Eleve nem tartom helyesnek, hogy valakiről a tudta nélkül készüljön felvétel. Egy guberáló hajléktalanról meg főképp nem. Olvastam persze a kíséző szöveget: este kinyitottad az ablakot, hogy levegőzz egy kicsit, és megláttad a kukában turkáló nőt. Összeszorult a szíved, tehetetlen düh fogott el, hogy így kell élniük embereknek, eszedbe jutott, hogy elővedd a kamerát, és másokkal is megoszd... Aztán az ismerőseid hozzászólásai: tényleg borzasztó, vajon milyen lehet ennyire reménytelenül tengődni, szégyen, hogy egyik kormány sem tett semmit a helyzet megoldására, és így tovább. Arra nem gondoltál, hogy megalázod, akit filmre veszel, még akkor is, ha valószínűleg soha nem értesül róla? Ráközelítesz az arcára, miközben módszeresen átkutatja a szemeteszsákokat. Többször is megnéztem: hátborzongató. Egy emberről van szó, nem vadállatról, akinek táplálékszerzési szokásairól dokumentumfilmet lehet készíteni!

Tudom persze, nem akartál rosszat, sőt. Nem is erről akartam írni. Különös, mennyire megbolondítja az embert az internet meg a Facebook, nem? Látom, sok mindent osztasz meg, lájkolsz, kommentelsz... Én is. Ha valaki tíz éve azt mondja, hogy majd ötvennyolc évesen ilyesmivel töltjük estéinket, biztosan egyikünk sem hiszi el. Valamelyest másképp teltek akkoriban a napok két kamaszgyerekkel...

Éreztem egyébként válaszból, hogy nem egészen érted, miért írok. Hogy is mondjam? Nincs különösebb oka. Szóval ne érts félre, semmit nem akarok ezzel elérni. Tudod, komoly barátnőm van egy ideje – persze, ismered is. Egyszerűen furcsának találom, hogy bár több mint harminc évig éltünk együtt, közel egy éve nem is láttuk egymást. Ebben a pillanatban például szinte úgy kell törnöm a fejem, miként fogalmazzak, mintha egy idegennek írnék – el sem tudom mondani, milyen bizarr érzés.

Nem mondom, hogy járjunk össze, vagy rendszeresen beszéljünk telefonon, ahogy egyes elvált házaspárok teszik. Tudom, nem működne, ráadásul bele sem egyeznél. Mégis... úgy érzem, így sem jó. Ezért gondoltam, hogy egy-egy levelet válthatnánk időnként. Mégiscsak van két gyerekünk, és – még egyszer mondom, ne érts félre – ez olyan erős kapocs... Az a két ember belőlünk lett, együtt neveltük fel őket, és hiába zártuk le azt az időszakot, hiába élünk már mással, ezen nem változtathatunk.

Igazán érdekel továbbá, hogy vagy, mi van veled. A gyerekek keveset mesélnek, és nem akarom faggatni őket, mert látom, kellemtlen nekik – egyébként nekem is. Most, hogy nincsenek itthon, ritkábban is beszélünk, persze. Erről jut eszembe: mennyire furcsa volt tavaly Ádám huszonötödik születésnapja! (Állandóan a „furcsa” szót használom, de nem találok helyette jobbat.) Ájtóttek délelőtt, aztán nálad ebédeltek... Ha visszagondolok, milyen hatalmas szülinapi zsúrokat rendeztünk gyerekkorukban! A hétvégén régi fényképek nézegetése közben olyan érzésem támadt, mintha valami bűnös dolgot tennék. Morbid hasonlat, de akárha halottat próbálnék feltámasztani ördögi kuruzslással. Hogy is fogalmaztál egyszer? Úgy is lehet a szépre emlékezni, hogy közben túllépünk a múlton, elengedjük. Úgy tűnik, e téren még fejlődni kell.

Remélem, nagyon sokáig nem lesz aktuális, amiről most írok. Talán nem is kellene megosztanom veled, de egy ideje nem megy ki a fejből. Arról van szó, hogy egyszer óhatatlanul megöregszünk – így, a hatvanhoz közeledve már nem is tűnik olyan távolinak –, és a tudomány mai állása szerint meg fogunk halni. Tegyük fel, én leszek az első. Elképzelem utolsó heteimet, napjaimat. Mondjuk, magamnál vagyok, tudom, érzem, mi következik. Ki osztja meg velem ezt a búcsú-időszakot? Gyerekeim, unokáim (remélem, lesznek), egyéb rokonaim, esetleg idős éveim élettársa. És a nő, akivel életem legszebb, legfontosabb időszakát töltöttem, két gyereke anyja? Biztos meglátogat egyszer, ha tud, vagy telefonál, valahogy üzen, hogy jobbulást, viszontlátásra, azért örülök, hogy találkoztunk – fogalmam sincs, mit lehet mondani ilyenkor. Ne kérdezd, mire akarok ezzel kilyukadni, mert nem tudom. Semmire. Nem tudom.

De váltsunk témát. Mi újság a munkában? – hallom, új igazgatótok van. Anyukád jól van, ugye? Sokszor készülök felhívni, de mindig közbejön valami... Különben nem tudom, érdekel-e, de most, hogy több a szabadidőm, gyakran töprengök olyan banális filozófiai

kérdéseken, mint hogy mi az életem értelme, feladata – ha létezik ilyesmi –, meg hogy miként tudnám értelmesen tölteni üres óráimat. Hadd összegezzem ezt a pillanatot: nyári szombat délután, szépen süt a nap. Kimehetnék sétálni – valószínűleg nem teszem. Egyedül vagyok, barátnőm a lányánál tölti a hétvégét. Nemrég született második kislánya, így sokat segít nálunk mostanában. Elkísérem néha, aranyosak a kicsik, de mégsem az én unokáim... Aztán: van két felnőtt gyerekem, jelenleg külföldön élnek. Egy acélipari cégnél dolgozom értékesítési menedzserként – első hallásra valószínűleg nem tűnik olyan fontos hivatásnak, mint például az orvosi, de ha belegondolunk, hogy a gépjárművektől a kórházi műszereken át a lakóépületekig mennyi minden nélkülözhetetlen tartozéka az acél, kiténik, hogy... Na jó, nyilvánvaló, hogy hiányom semmiféle veszteséget nem okozna az emberiség számára. Gondoltam rá, hogy önkéntes munkát végzek valamilyen alapítványnál, például matekból korrepetálhatnék gyerekeket. Ez lehet, csakugyan jó ötlet.

Megint más. Talán hallottad, hogy tavasszal két hetet töltöttünk Amerikában, a keleti parton. Jó volt persze, érdekes, de... nem tudok szabadulni az érzéstől, hogy pénzkidobás volt az egész. Semmivel nem lenne kevésbé teljes az életem, ha nem láttam volna élőben a Szabadság-szobrot, a Fehér Házat vagy nem sétáltam volna Boston utcáin. Azért mesélem, mert eszembe jutott, egyetemistaként mennyit tervezgettünk utazásokat Afrikába, Amerikába, Ázsiába, és mennyire beleéltük magunkat az útikönyvek, fotóalbumok nézegetésébe. Felhőkarcolók, vízesések, dzsungel, kolostorok, ősi városok, egzotikus állatok, növények... – szó szerint simogattuk a lapokat, és még az ízeket, illatokat is érezni véltük. Életem egyik legboldogabb időszaka volt. Tudom, ezt nem kellett volna leírnom, de nem törlöm ki.

Viszont már csak ezért sem értem, miért állítod, hogy nem emlékszel. Mert egy pillanatig sem gondolom, hogy valóban elfelejtetted. Talán úgy érzed, rossz fényt vet rád, megalázó számodra? Nehéz elhinni. Zsuzsinak nagyon tetszett a történet, Skype-on meséltem neki – nem is tudom, hogy lehet, hogy a harmincadik születésnapján jutott eszembe először. Később mondta, hogy úgy, ahogy van, letagadtad. Persze, lényegtelen epizód a múltból, nincs semmi jelentősége – talán épp ezért dühít. Az ilyesmit nem felejtje el az ember, főleg abból az időből, amikor első gyereke születését várja. Ráadásul te ragaszkodtál hozzá, hogy sétáljunk ki az állatkertbe – én maradtam volna inkább otthon, hátha be kell menni a kórházba. Neked lett igazad: csak két nap múlva született Zsuzsi. Jól emlékszem: a szokott izgalommal közeledtünk a kifutó felé – mintha Észak-Afrika egyik oázisába érkeznénk. „Szevasztok”, szóltam majdnem, de úgy éreztem, tiszteletlenség e nagytestű, tekintélyt parancsoló állatokkal szemben, így hangos jó napot kívánokkal köszöntem a tevéknek. „Milyen bolond vagy!”, nevetél szokás szerint. A korlát túlsó oldalán álló hatalmas hím idegesen megrezdült, majd leköpött. Telibe találta az arcod, de a hajadba, nyakadba, blúzodra is jutott bőven a sűrű, zöldes nyálból. Úgy-ahogy letöröltük, és a mosdókhoz siettünk.

„Milyen bolond vagy!” Hányszor hallottam tőled az évek során, hol jó kedélyűen, máskor kevésbé... Talán okkal mondhatnád most is. Gyakran kijárok az állatkertbe, és a tevéknél töltöm a legtöbb időt. Tudod, azóta nagyszabású átépítésre került sor, a kert másik végébe kerültek. Az állomány is kicserélődhetett – gondolom, az akkori állatok legtöbbször elpusztult. Mindent elkövetek, hogy leköpjenek. Fenyegető mozdulatokat teszek, irritáló hangokat hallatok, pofákat vágok. Az a tervem ugyanis, hogy meghagyom, sírkövemre majd a nevem, valamint a szokásos évszámok alá egyedül ez a felirat kerüljön: „Szembeköpte egy tevé.” Eddig azonban bárhogy provokáltam, nem jártam sikerrel, pedig sokszor sötétedésig maradok. Egy pillantást vetnek rám, és továsátálnak.